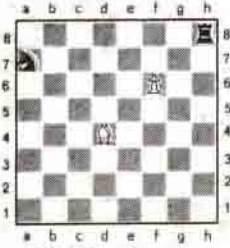

FİL TAŞ YİYOR.

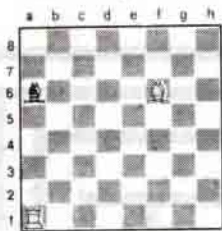
Fil At'ı yiyecek.

Fil kontrol ettiği karelerde düşman taşı varsa yiyebilir.

Fil kendi taşlarının üstünden atlıyamaz.

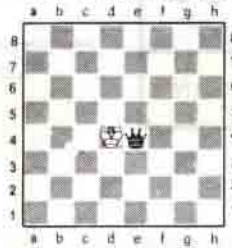
(d4) karesinde oturan Fil, (h8) karesindeki siyah kaleyi yiyecek. Çünkü (f6) karesinde beyaz bir er var. (d4) karesinde oturan beyaz Fil, (a7) karesindeki siyah At'ı yiyebilir.

KALE TAŞ YİYOR.

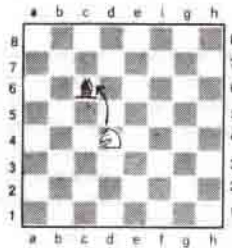
Kale siyah Fil'i yiyebilir.

ŞAH TAŞ YİYOR.

(d4) karesindeki beyaz Şah (e4) deki siyah Vezir'i yiyebilir.

AT TAŞ YİYOR.

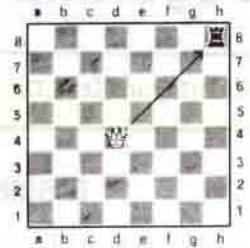

At Fil'i yiyebilir.

(d4) karesinde oturan At (c6) karesindeki Fil'i yere satranç alfabesiyle şöyle yazarız:

1.Ad4xc6 yani: (d4) karesinde oturan beyaz At (c6) karesindeki Fil'i yedi.

VEZİR TAŞ YİYOR.

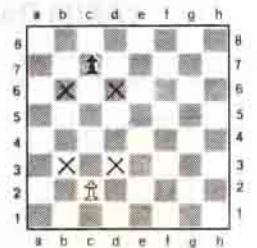

Vezir Kale'yi yiyebilir.

(d4) karesinde oturan Vezir (h8) karesindeki Kale'yi yiyor. Bu olayı satranç alfabesiyle şöyle yazarız:

1.Vd4xh8 yani: (d4) karesindeki Vezir, (h8) karesindeki siyah Kale'yi yedi.

ER TAŞ YİYOR.

Er'ler önlerindeki iki çapraz kareyi kontrol ederler.

SATRANCIN TARİHÇESİ II

Dehroğlu Safa (Sissa) öyle bir istekte bulunmuştu ki değil Hindistan'ın, bütün dünyanın buğdayı bu sayıyı karşılayamıyordu. Böyle akılcıca istek o zamana kadar ne görül-müş ne de işitilmişti. Bu yüzden hükümdar, Dehroğlu Safa'yı daha çok takdir etti ve bulduğu savaş oyunu çaturangayı destekleyerek yayılmasına yardımcı oldu.

Başta ordu komutanları bu oyunu benimsediler. Savaşta uygulamayı düşündükleri strateji ve taktiği, satranç tahtası üzerinde prova etmekten zevk almaya başladılar ve çözülmesi zor problemler düzenlediler. İranlı büyük şair Firdev-

si ünlü "Şahnâme" adlı eserinde, komşu Hind hükümdarının İran şahına kıymetli bir satranç takımı hediye ettiğini ve çözülmesi zor bir satranç problemi sorduğunu İranlı bilginlerin bu problemi kısa bir sürede başarı ile çözdüklerini övünerek anlatır (M.S. 6.yy).

Çaturanga İran'a girerken adı ni değişmiştir: Çatrang

Daha sonra Araplar İran'ı fet-hettiler. Bu arada satrancı da öğ-rendiler. Böylelikle oyunun adı Şat-ranç oldu. Bizde de yakın zamana kadar Şatranç deniliyordu ama şim-dilerde satranç adı yaygınlaştı.

Arapların satranca önem ver-mesiyle, bir çok büyük satranç us-tası yetişti. Bunlar develerin üzerin-de tahtayı görmeden (körleme) sat-

ranç bile oynayabiliyorlardı. Arabis-tan dünya satrancının merkezi ha-line gelmişti. El Stamma'nın "boğ-maca matı" o zamandan kalmadır.

Musa bin Nazır ve Tarık bir Zeyyad'ın cesur askerleriyle İspanya'ya geçen satranç oyunu, kısa sürede bütün Avrupa'ya yayıldı. Krallar, komutanlar, din adamları şovayeler, soylular bu oyuna büyük ilgi gösterdiler. Örneğin 1062 yılında yazılmış bir belgede, şovalyelerde şu yeteneklerin arandığı görülmektedir. Ata binmek, yüz-mek, ok atmak, kılıç kullanmak, avlanmak, şir yazmak ve satranç oynamak.

Daha sonra Avrupa'da satranç en yaygın ve uluslararası şekli bulmuş ve kuralları son ve kesin biçimini almıştır.